

Déli Hírlap

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Timișoara-Belváros, Szentgyörgy-tér 4. Telefon: este 9 óráig 3-52, azontúl 10 vagy 2-42. Előfizetési árak külföldön: havonként 110 Lei, negyedévre 330 Lei, félévre 600 Lei és egész évre 1200 Lei vagy ezekkel egyenlő értékű valuta

POLITIKAI NAPILAP

FELELŐS SZERKESZTŐ:
Dr. VUCHETICH ENDRE

Előfizetési árak Temesvárott és vidéken kézbesítéssel: havonként 80 Lei, negyedévre 240 Lei, félévre 450 Lei, egész évre 900 Lei. Köztisztviselők és állami nyugdíjasok részére: havonként 60 Lei, negyedévre 180 Lei, félévre 350 Lei, egész évre 700 Lei.

1928 / SZERDA / NOVEMBER 14

ÁRA 4 LEI / BUKARESTBEN 5 LEI

TIMIȘOARA, IV. EVF. / 265. SZÁM

Válaszuton a magyarok és svábok

Ezen a héten döntenek a kisebbségek magatartásukról a választásokon — Gyárfás Elemér nyilatkozata a magyarság állásfoglalásáról

Ujból megindulnak a kölcsöntárgyalások

Bukarest, nov. 13.

Alig jelent meg a hivatalos lapban a parlament feloszlatairól szóló, valamint az új választások kiírásáról szóló rendelet, máris országwide megindultak a választási előkészületek. A román politikai körök különösen nagy érdeklődéssel kísérik a kisebbségek állásfoglalását. Az első választási listát a nemzeti parasztpárt ilfovi tagozata tegnap nyújtotta be az ottani törvényszéken. A kamarai választásoknál Maniu Gyula miniszterelnök a listavezető, a szenátusi választásoknál pedig Stefanescu tanár áll a lista élén. Munkatársunk beszélgetést folytatott tegnap Gyárfás Elemérrel, aki kijelentette, hogy a Magyar Párt állásfoglalása a választási harcban a párt elnöki tanácsának határozatától függ.

Nem lehet még tudni — mondotta — vajjon a Magyar Párt egyedül megy a választási küzdelembe, vagy fentartja a kisebbségi blokkot, esetleg pedig a kormánnyal halad-e egyúton?

Ami a kisebbségi blokkot illeti, semmi ok nincsen annak feloszlására. Ezzel szemben a Magyar Pártnak teljes akeiőszabadsága van. Megcáfolt ezután Brandseh Rudolfnak azon állítását, mintha a német párt és a magyarság között ellentétek merültek volna fel.

Szabad választások

A kormány tagjai tegnap egész napon át folytatták a választásokat előkészítő tanácskozásokat. V a i d a Sándor belügyminiszter még este tíz óra után is hivatalában volt. Ma a tanácskozásokat folytatják és végleges

intézkedések történnek a választások tekintetében. Tegnap minisztertanács is volt, amelyen azonban a választások előkészületeinek megvitatását még nem lehetett befejezni. Felmerült a minisztertanácsban a hadiállapot megszüntetésének kérdése és

a miniszterek nagy többségének véleménye az, hogy a rendkívüli állapotokat meg kell szüntetni és választási agitációt az egész országban szabaddá kell tenni. Cihosky tábornok hadügyminiszter

Riasztó hírek a svábok magatartásáról

A parlament feloszlásával és az új választások elrendelésével kapcsolatban az érdeklődés homlokterében két-égtelenül az a kérdés áll, hogy a kisebbségi pártok orientációja milyen lesz és a választásokon a hevesnek ígérkező küzdelemben miként fognak elhelyezkedni.

A Magyar Párt parlamenti csoportja egyelőre információs tárgyalásokat folytat Bukarestben és ugyancsak a fővárosban tartózkodnak a német parlamenti csoport vezetői is.

Emlékeztet, hogy a legutóbbi választások alkalmával a magyarság és a németység kisebbségi blokkban tömörült. A kisebbségi blokk kiállotta a tüzipróbat és a magyarság körében általános az a hangulat, hogy a blokkot a decemberi választások idejére is fenn kell tartani.

A legutóbbi időben olyan hírek terjedtek el, mintha a bányász németek külön úton kívánnak haladni. Ezt a hiedelmet nagyrésztben megerősítik azok a nyilatkozatok, amelyeket

garantálja a rendet és azt, hogy a hadsereg a rend fentartásán túl semmiféle formában nem fog a választások menetébe beavatkozni. A kormány tagjai tegnap a minisztertanács után résztvettek a fegyverszünet tíz éves fordulójára alkalmából rendezett ünnepségen és koszorút helyeztek az ismeretlen katona sírjára. Cihosky hadügyminiszter beszédet intézett a felvonult csapatokhoz. Déli tizenkét órakor két percre megállott a főváros forgalma.

Blaskovics Ferenc prelátus, Muth Gáspár dr., a sváb-német népközösség elnöke és Kräuter Ferenc dr. országgyűlési képviselő tettek a Déli Hírlap részére a kisebbségi blokkal szemben.

Ma már kétségtelenül megállapítható az, hogy a bányász németek nincsenek feltétlenül a kisebbségi blokk fenntartása mellett.

Bizonyára nem érzelmi okok szólnak ellene, hanem az oportunitás, amely a sváb-német népközösségnek régebbi fegyverbarátságát a nemzeti parasztpárttal szeretné most száz százalékgig a választásokon leszámítani. Riasztó hírek terjedtek el tegnap arról, hogy a bányász németek már állást foglaltak volna a kisebbségi blokk ellen és a nemzeti parasztpárttal együttesen veszik fel a választási küzdelmet akkor is, ha a szászok csoportja a kisebbségi blokk mellett határozna. Egyes lapok Fritz Theil, a Siebenbürgisch Deutsches Tageblatt főszerkesztőjének, aki egyben a német párt

sajtófőnöke is, nyilatkozatát közölték, amely szerint

a blokk tekintetében mélyreható differenciák vannak a szászok és a svábok álláspontja között

és a német párt gyűlésén igyekeznek majd ezeket az ellentéteket elsimítani.

Kräuter képviselő nyilatkozata

Megkérdeztük erre vonatkozólag Kräuter Ferenc dr. országgyűlési képviselő véleményét, aki a következőket mondotta:

— Kétkedem benne, hogy Theil ilyen értelemben nyilatkozott volna. Nem is nyilatkozhatott, mert hiszen erről a kérdésről egyáltalában nem tárgyaltunk még. A sváb-német népközösség részéről Blaskovics Ferenc, Muth Gáspár dr., Reitter Imre dr. és én magam valószínűleg még a mai nap folyamán Bukarestbe utazunk és csak ezután tárgyalhatunk erről a kérdéssel a szászokkal együttesen. A döntő tárgyalás valószínűleg csak a hét végén lesz. A legnagyobb határozottsággal kijelenthetem azonban már most, hogy

arról, mintha a svábok bármit tennének a szászok nélkül vagy a szászok ellenére, szó sem lehet. A romániai német párt egysége minden kétségen felül áll és az ellentétekről terjesztett hírek tendenciája nyilvánvaló.

Mielőtt a sváb-német népközösség képviselői Bukarestbe utaznak, nem határoz-e előbb ebben a kérdésben a népközösségi tanács? — kérdeztük.

— Nem. Erre nincsen semmi szükség, mert annak a kérdésnek az eldöntése, hogy a romániai németiség mi-

versenyen kívüli áron 3240
Porcellán, üvegárak, kristályok, WOHLSTEIN-nál
Tekintse meg vitrintárgyak és keretek
Timisoara, Szt. György-tér. Telefon 18-96

ként határoz, tisztán a parlamenti csoport és az egyes népesoportok elnökeinek hatáskörébe tartozik.

A döntő határozat kimondása előtt nyilatkozhatik-e képviselő ur arra vonatkozólag, hogy a bánsági németek körében a hangulat a kisebbségi blokk mellett van-e vagy pedig ellene?

— Nem nyilatkozhatom, mielőtt nem hoztunk határozatot, mert nem kívánok ennek a döntésnek prejudikálni.

Képviselő ur megértheti azt az izgalmat, melyet a bánsági németeknek az az állítólagos magatartása a magyarság körében kelt, hogy a régi fegyverbarátságot semmibe sem véve, most külön utakon kíván haladni.

— Erre az izgalomra nincsen semmi ok — válaszolta Kräuter.

A kérdés ezzel természetesen még nem dönt el és nem adjuk fel azt a reményt, hogy a néhány napon belül megtartandó német pártgyűlés ideiglenesen elérhető esetleges eredményekért nem feledkeznek meg a kisebbségi eszmét fenntartás nélkül szolgáló és a multban bevált kisebbségi blokkról.

A bánsági szociáldemokraták

A bánsági szociáldemokraták — amint azt jeleztük — vasárnapon Temesvárott, Lugoson és Resicán tartottak gyűléseket, hogy a politikai helyzettel foglalkozzanak. A temesvári gyűlést Gabriel József nyitotta meg és Novak Traján, Mayer József, Pirovsky Károly felszólalásai után határozati javaslatot fogadtak el, amely szerint örömmel veszik tudomásul, hogy a liberális kormány megbukott és bizalmuknak adnak kifejezést, hogy a liberálisok távozása nemcsak kormányváltást, hanem egyben rendszerváltozást is jelent. Követeli a munkanéküliség megszüntetését, a korrupció elleni küzdelmet, a hadállapot felfüggesztését és a szabadságjogok biztosítását. Folytatja a harcot a választójogi törvény megváltoztatása érdekében és követeli az általános amnesztiát a politikai bűnösökre. Hasonló határozatot hozták a lugosi és resicai gyűlések is.

Enyhül a feszültség

Londonból érkezett jelentés szerint a Financial News azt hiszi, hogy Maniu miniszterelnök nem fordul kölesőért a Népszövetséghez, hanem Brătianu tárgyalásait fogja folytatni. A felveendő kölesön egyrészt Ausztriában és Csehszlovákiában bocsátják ki és Olaszország hat millió dollárt vesz át belőle. Egy nemzetközi pénzügyi csoport hajlandó lett volna husz millió dollárt előlegezni, de

a feltétel az volt, hogy a román Nemzeti Banknak Londonban levő aranyletétje szolgáljon biztosítékkal.

A Times megnyugtatónak tartja Maniu miniszterelnökségét, mert tőle várja, hogy külpolitikájára első sorban a magyar-román viszonyt fogja barátosabbá tenni. A lap véleménye szerint Maniu meg fogja szüntetni a két állam közötti feszültséget, amelyet a döntőbírósi konfliktus idézett elő.

Németország fizet Romániának

Az új kormány kinevezése nem akasztotta meg a német-román gazdasági tárgyalásokat és azokat végre sikerült kedvezően befejezni. A megállapodás már alá is írták. Eszerint Németország fizet Romániának het-

venőtmillió aranymárkát, amivel szemben Románia revalorizálja a tizenöt év előtt kibocsátott járadékot. Rendezték a Dawes-terv alapján Romániának járó tartozások kérdését is.

Az utolsó pillanat után . . .

A román-német egyezmény aláírása bukaresti kormánykörökben visszatetszést váltott ki. Az Adeverul szerint a hír nagyon meglepte a kormány körét, mert jóllehet teljes hatalommal volt felruházva a román delegáció, a diplomáciai és politikai szokások mégsem engedik meg, hogy az előző kormány által megbízott delegáció az új

Ujból folynak a kölcsöntárgyalások

A külföldi pénzesoport delegátusai a közeli napokban Bukarestbe érkeznek a stabilizációs kölesön megkötése érdekében. A fővárosi lapok azt írják, hogy a külföldi pénzesoportok, amelyek a stabilizációs kölesönnél érdekelve vannak egyöntetűen elhatáro-

Németország negyven millió aranymárkát fizet Romániának, de nem készpénzben, hanem ezen összeg erejéig ipari termékeket szállít az országnak.

kormány megkérdezése nélkül azon a napon írja alá a megegyezést, amelyen az új kormány leteszi az esküt. Megjegyzik az Adeverul, hogy a politikai körök ezen visszatetszése nem fogja ugyan befolyásolni az egyezmény érvényre emelkedését, azonban Petrescu Comnen berlini követnek valószínűleg le kell vonni a követke-
venciákat.

ták, hogy előlegképpen a kölesön első részletét folyósítani hajlandók, mert ezzel bizalmukat kívánják demonstrálni. Titulescu elutazása még nem nyert végleges elintézését és a londoni követ e hét végéig Bukarestben marad.

Bemutakozás a királynénál

Maniu Gyula miniszterelnök vezetésével a kormány tagjai tegnap tisztelték Mária özvegy királynénál. Maniu mutatta be a kormány tagjait, Mária királyné azon reményének adott kifejezést, hogy a kormány jó és eredményes munkát fog végezni. Erre annál is inkább szükség van, — mondotta Mária királyné — mert az ország helyzete mindenekfelett megkívánja a jó és eredményes munkát. Maniu Gyula ezután bizalmat kért és megígérte,

hogy teljes erejével az ország talpraállításán fog dolgozni. Mária királyné hosszasan elbeszélgetett az egyes miniszterekkel, majd közölte, hogy Erzsébet volt görög királyné, aki Londonban van, operáción esett át, de már jól érzi magát. Ileana hercegnő pedig jelenleg Stockholmban tartózkodik. A kihallgatás egy óra hosszat tartott, mire a kormány tagjai tesztülteleg megjelentek Ileana anyakirálynőnél is.

Temesmegye új prefektusa

Tegnap délután félhivatalos jelentés érkezett Bukarestből Temesvárra, hogy a kormány Cigareanu Liviusz dr. ügyvédet nevezte ki Temes és Torontálmegye prefektusává. A kormány kinevezésének első perében már nyilvánvaló volt, — mint megírtuk — hogy Cigareanu lesz az új temesi prefektus, mert az ő személyében látja a kormány azt a garanciát, hogy a Bánságban és annak vegyes nemzetiségű lakosai között a harmóniát és

a hagyományos békét ezen országrész felvirágoztatása érdekében biztosítani tudja. Cigareanu 1875-ben született Tordán és így ma ötvenhárom éves. Középiskolai tanulmányait szülővárosában és a balázsfalvai román gimnáziumban végezte, Kolozsvárott és Budapestben jogot tanult. Az ügyvédi vizsga után Versecen nyitott ügyvédi irodát, utóbb Oravicán telepedett le. A román impérium átvétele után Vaida Sándor miniszterelnöksége

alatt nemzeti parasztpárti programmal országgyűlési képviselő volt. A Vaida-kormány lemondása után Temesvárott telepedett le és itt pártja politikájában mint a megyei szervezet alelnöke igen élénk tevékenységet fejtett ki. Hat év előtt a temesvári ügyvédi kamara elnökévé választotta és ezt a tisztséget azóta viseli. Cigareanu a kinevezési okmány megérkezése után nyomban leteszi az esküt. Martia Sándor dr. táblai főelnök kezébe, utána átveszi a megyei prefektúra ügyeinek vezetését. Ez valószínűleg még holnap megtörténik.

A csendőrség új parancsnoka

A csendőrség főparancsnokának Davidogiu helyébe Constantinescu tábornokot nevezték ki. A december tizenkettedikén kezdődő választások tizenkilencedikén fejeződnek be és a parlamentet december huszonkettedikére hívják össze.

Cionisták Maniunál

Fischer Tivadar dr. vezetése alatt a cionisták tegnap megjelentek Maniu miniszterelnök előtt. Fischer dr. örömeinek adott kifejezést, hogy az a párt jutott kormányra, amellyel egy uton haladtak és amellyel már szerződéses viszonyban is voltak. Maniu miniszterelnök kifejtette, hogy mindazt, amit ellenzéki vezér korábban ígért, minden törekvéssel teljesíteni is fog. Romániában az egyenlőségnek kell uralkodni vallási, felekezeti és nemzetiségi különbség nélkül. Kérte nehéz munkájában a cionisták és általában az összes állampolgárok támogatását.

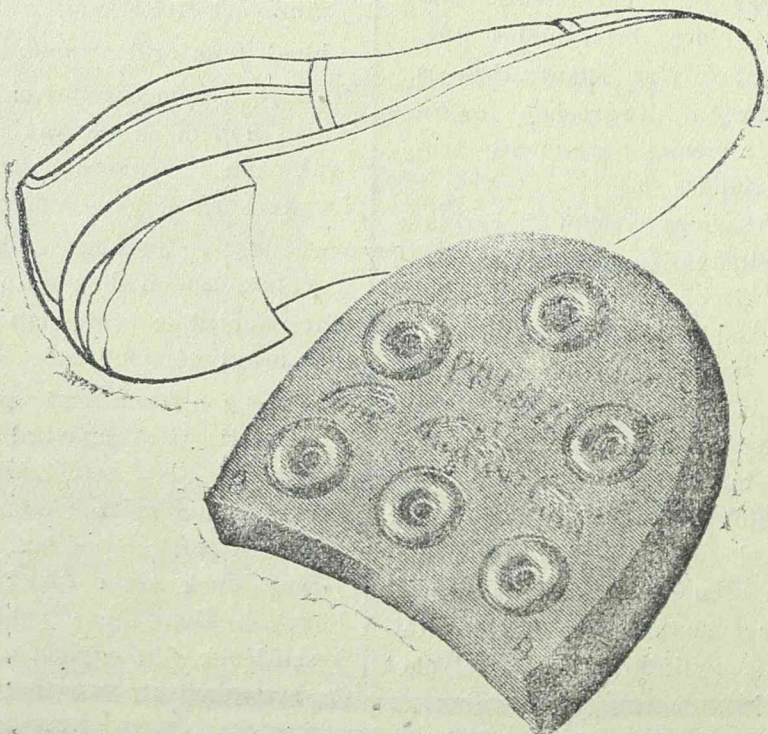
Visszakapta vagyonát az önkéntes tűzoltóság

Temesvár, nov. 13.

A temesvári háztulajdonosok egyesülete Cioban Pompil dr. elnökletével választmányi ülést tartott. Cioban Pompil dr. beszámolt róla, hogy az egyesület megbízásából Bukarestben a belügyminiszteriumban interweniált a temesvári önkéntes tűzoltóegyesület érdekében. Megállapítást nyert — mondotta Cioban dr. — hogy a belügyminiszteriumot hamisan informálták az önkéntes tűzoltókról, akiket államellenes tendenciákkal vádoltak. A miniszterium a hamis információk alapján rendelte el az önkéntes tűzoltóság vagyonának elvételét. Cioban Pompil dr. felvilágosításai nyomán a belügyminiszterium az intézkedést visszavonta és így a temesvári önkéntes tűzoltóság ismét szabadon rendelkezhetik vagyona fölött. Cioban Pompil dr. jelentette azután, hogy a háztulajdonosok az egész országban engedélyt nyertek, hogy a most folyamatban levő lakásbejelentéseket ellenőrizzék és meggyőződjenek róla, hogy a lakbérlok a valóságnak megfelelő adatokat jegyeztek-e be a nyomtatványokba. A háztulajdonosok ezeket a bejelentéseket az egyes kerületi rendőrségeken tekinthetik meg.

Határozzon önként a legközelebbi cipőjavításnál!

Nem bőrsarkot

Palma sarkot!

Egészség és takarékoság szempontjából.
Okosság és haladás alapján!

EBÉDLŐSZÖNYEG

Szmirna, utánzatban lei 870—
Futószőnyeg jó minőség „ 45—
Cocos futószőnyeg I-a „ 170—

HAAS LIPÓT

linoleum- és szőnyegáruháza
TIMIȘOARA, Bul. Reg. Ferdinand 5.

Kisebbségi gyermekek között Temesvár legújabb elemi iskolájában

Temesvár, nov. 13.

A mostani tanév kezdete óta Temesvárott az állami elemi iskolák száma eggyel megszaporodott. Az új iskola a dohánygyárban van, egyelőre csak az első osztálya nyílt meg és évente fokozatosan egy-egy osztállyal fogják kibővíteni. Az iskola Mardan Dion igazgató kezdeményezésére létesült, aki, amióta átvette a gyár igazgatását, számos munkásjóléti intézményt létesített. Egyben azonban

gondoskodott a dohánygyári munkások gyermekeiről is, hogy azok rendes felügyelet alatt legyenek, amíg az anyák a munka mellett állnak.

Az anyák magukkal hozzák reggel félnyolckor a gyermekeket és ott azotlat rábizzák a gyermekek korának megfelelő intézményre, amely a délutáni munkabefejezésig gondjukat viseli, sőt étellel is ellátja azokat. Az egész apró emberkének — néhány hetes koruktól — a bölcsődébe kerülnek, akik már elmúltak másfél esztendőskor, azok a napközi otthonban nyernek elhelyezést.

az ovodások számára ott az ovoda és azok részére, akik már elérték hetedik évüket, ott az elemi iskola.

Az ovoda Ardelean Lukrécia óvónő vezetése alatt áll és negyvenkét növendéke, — husz fiú, huszonkét leány — van.

Az ősszel megnyílt első osztályos elemi iskolában huszonhat tanuló van és pedig tizenhárom fiú ugyanannyi leány. A tanító Góran Mária. Megvallva őszintén, elfogódva, bizonyos előítélettel látogattunk el ebbe az iskolába, mert olyan információkat kaptunk, hogy

a munkásnőket kivétel nélkül kényszerítik rá, hogy gyermekeiket idejásszólják, ahol a kisebbségi gyermekeket elnemzetlenítik.

És tulajdonképpen azért is néztük meg ezt az iskolát, hogy mindezekről meggyőződjünk.

Nyíltan kifejezést adtunk aggodalmunknak, hogy a munkásnők kivétel nélkül mind ide kötelesek első osztályos gyermekeiket járattatni. Azt a felvilágosítást kaptuk, hogy erre senkit nem kényszerítenek, számos munkásnőnek van első osztályos gyermeke, aki nem ebben az iskolában tanul. A mely gyermeknek van odahaza valakije, aki felügyel rá, az nincs ide beíratkozva.

Az iskolát első sorban az olyan gyermekek részére létesítették, akik egész nap felügyelet nélkül maradnának, amíg anyjuk dolgozik a gyárban.

A munkásnők személyi és családi adatairól vezetett jegyzékből láttuk, hogy vannak első osztályos gyermekek, akik nem ide jönnek tanulni.

Természetes, az volna az ideális, ha a gyár a kisebbségi tanulók részére is létesíthetne külön iskolai tagozatokat. Arra a kérdésre, hogy a kisebbségi növendékek értéke a verseket és egyéb tanultakat, amiket románul tanulnak, azt a választ kaptuk, hogy te gyünk próbát. Sorra kérdeztünk ma-

gyar és német gyermekeket anyanyelvükön és a válaszok kielégítőek voltak. A magyarázata ennek az, hogy

ugy a gyár ovodájában, mint pedig iskolájában az egyes fogalmakat a kisebbségi gyermekeknek anyanyelvükön is megmagyarázzák.

Kisebbségi aggodalmunkban csak némileg megnyugodva hagytuk el az iskolát, amelynek első sorban szociális értéke van, mert ideális akkor lenne, ha minden kisebbségi gyermeket — legyen az magyar vagy német — a nemzetiségének megfelelő tananyaggal iskolában tanítanának. Reméljük, hogy ennek is eljön az ideje.

Halálos ítélet után a tömeg meg akarta lincselni a mexikói elnök gyilkosát

Mexikó, november 12.

Nagy feltűnést keltett annak idején Obregon tábornoknak, a mexikói köztársaság újonnan megválasztott elnökének a meggyilkolása. A gyilkost Toral José volt katonatiszt személyében elfogták és a felháborodott emberek úgy megverték, hogy azt hitték, belehal sérüléseibe. Toral azonban a kórházban felgyógyult és akkor börtönbe vitték. A gyilkosságban való részvétel gyanúja miatt letartóztatták egy apácát is, Conception nővért, akit azzal vádoltak, hogy To-

ralt felbujtotta Obregon meggyilkolására. A tárgyalás egy héten át tartott és Toral beismerte a gyilkosságot, de tagadta, hogy arra Conception nővért bujtatta volna föl. Az apáca sem ismerte ezt be.

A bíróság tegnap hirdette ki ítéletét. Toral Josét az esküdtbíró golyó általi halálra, Conception nővért pedig husz évi fegyházra ítélték. Mikor az ítéletet visszavezették a fogházba, a tömeg meg akarta őket lincselni és a katonaság csak nagy bajjal volt képes életüket megmenteni.

Lelőtte barátja apját mert ellenállhatatlan kényszer hajította a vérontásra

Párkány, nov. 12.

Kéménd községben, amely alig félóránnyira van Párkánytól, borzalmas gyilkosság történt. Mócsi István huszonnégy esztendősk kéméndi fiatalember együtt mulatott Haver Géza, Csákvári Kristóf és Baranyai Vince szabados katona társaságában. A négy barát együtt töltötte az estét Baranyaiék borpincéjében a szőlőben, ahol éjfélig voltak együtt mint Baranyai Vince vendégei, akinek másnap vissza kellett volna mennie ezredéhez. Mócsi József, aki délután vadászni volt magával hozta a puskáját is. Mikor hazafelé mentek, Mócsi István közben egyszerre megállott, levette válláról a puskát és töltényt tett beléje. Barátai megkérdezték, hogy minek tölti a puskát, mire röviden csak így válaszolt:

— Kell!

Haver és Csákvári nemsokára elváltak, Baranyai pedig tovább ment Mócsival. Nemsokára aztán megérkeztek Baranyaiék háza elé és Baranyai elbucszott a barátjától. Már bennitott a kiskapun, amikor Mócsi utána kiáltott:

— Te Vince, keltsd föl csak az édesapádat és küldjed ki. Fontos mondani valóm van a részére.

Nemsokára ki is jött az öreg Baranyai Ignác. Amint az ajtóban megjelent, Mócsi szó nélkül ráfogta a puskát és közvetlen közelből a fejébe lőtt. Baranyai Ignác holtan esett össze. Mócsi erre eldobta a puskát és kijelentette, hogy most már hazamegy. Negyedóra múlva érte mentek a csendőrök. A gyilkosságot beismerte és azzal mentegétozik, hogy ellenállhatatlan kényszer üzte, hogy valakit megöljön. A csendőrség azt hiszi, hogy Mócsit Baranyai valamelyik ellensége bérelte föl.

A megye milliói nem juttatnak semmit a kisebbségi kul- tura támogatására

Temesvár, nov. 13.

Temesváronálmege kétszer elhalasztott nagytanács ülését holnapra tűzték ki harmadszorra. Ennek a gyűlésnek legfontosabb tárgya a megye jövő évi költségvetése. A vármegye jövő évi bevételei 84,679.719 leire van-

nak előirányozva. Ebből a legtöbbet — ötvenegy milliót — az egyenes adó adja, az utak jövedelme tíz milliót, az állam támogatása pedig csak csekélyesen híján nyolc millió leire tesz ki. A kiadások ugyanannyira vannak előirányozva, mint a bevételek. Ebből az

A mindenható Urnak kifürkészhetetlen akaratából fájdalomtól földig sujtottan jelentjük, hogy a forrón szeretett férj, apa és gyermek

MESZITSEK ISTVÁN

életének 46-ik, boldog házasságának 26-ik évében rövid szenvedés után f. évi november 10-én este 1/9 órakor, lelke megtért az Urhoz.

Felejthetetlen drága halottunk földi maradványait f. hó 13-án, d. u. 3 órakor helyezik a belvárosi róm. kath. temetőben örök nyugalomra.

Családja rajongó szeretete kíséri utolsó útján, pihenése legyen csendes és az örök világosság fényeskedjen neki!

Özv. Meszitsék Istvánné, szül. kisjenői, borosjenői Hegyessi Erzsébet, gyászoló neje. Özv. Meszitsék Józsefné, szül. előpataki Kelemen Katalin, bátnatos anyja. Meszitsék István és neje, szül. Cs. Cserevny Anny. Meszitsék Kálmán, Meszitsék Magda, gyermekei.

utak karbantartására és javítására harminc millió leire fordítanak.

Amik a közönséget leginkább érdeklí, azok a kulturális és népjóléti kiadások.

Ezek közül néhány tételt részletesen mutatunk be. Főiskolai ösztöndíjak 200.000, középiskolai ösztöndíjak 200.000, könyvtári és muzeális célokra 100.000, hozzájárulás a műgyémant építkezéséhez 500.000, analfabéták részére tartandó tanfolyamokra 200.000, román telepesek segélyezése 200.000, nemzeti sportra 240.000, nemzeti kulturális propagandára 300.000, eserkészek támogatására 30.000, képzőművészeti iskolára 100.000, megyebeli templomok, plébániák és kulturális házak segélyezése 4.000.000, támogatás a román ifjúsági egyesületnek 30.000, szubvenciók internátusoknak, tanítók házáknak és a román nőegyletnek 1.060.000, hozzájárulás a temesvári kulturális palotához 1.000.000, hozzájárulás a Temesvárott a Józsefvárosban és a Belvárosban építendő görög keleti román székelyházakhoz 1.000.000.

Kulturális célokra igen szép kiadásokat állít be a megye költségvetése.

Amikor ezt regisztráljuk, meg kell állapítanunk azonban azt is hogy ebből kisebbségi kulturális intézményeknek semmi sem jut,

ha csak nem kapnak néhány morzsát abból a négy millióból, amelyet megyebeli templomok, plébániaépületek és kulturális házak támogatására felvettek. Iskoláinknak ekkor sem jut egy banf sem. Pedig a megye lakossága tulajdonképpen kisebbségi.

Jövő héten foglalja el hivatalát Haas főkonzul utóda

Temesvár, nov. 13.

Haas Ágost temesvári német főkonzul, mint megirtuk, eltávozik Temesvárról a német főkonzul, akit öt-éves temesvári működése alatt az összes társadalmi osztályok rokonszenvét váltotta ki, tegnap fogadta a sajtó képviselőit. Haas főkonzul kijelentette, hogy fájó szívvel bucsuzik Temesvártól, amelyet annyira megszeretett és amelynek nagy jövőt ígér. Temesvári működése alatt Németország és Románia, különösen a Bánság és a német ipar és kereskedelem között összekötőket igyekezett létesíteni. Ennek azonban akadálya volt a nagy gazdasági krízis, amelyen az ország az utóbbi években keresztülment. Megemlítette, hogy a bánsági gyáripar hatékony támogatásra talált azokban a szakmunkásokban, akik Németországból kerültek Temesvárra. A temesvári gyáriparról a legnagyobb elismerés hangján emlékezett meg.

Haas főkonzul klagenfurti német főkonzul névezte ki és a jövő héten már elfoglalja új állását. Temesvárott utóda Pusse dr., a belgrádi német követség tanácsosa lesz, aki fél év óta mint albániai német ügyvivő működik. Pusse dr. szintén diplomata és az a körülmény, hogy ezt az állást magasrangú diplomatával töltik be, arra enged következtetni, hogy a német kormány különösen a német-román gazdasági konvencióval kapcsolatban nagy jelentőséget tulajdonít a temesvári német főkonzulátus jövőbeli tevékenységének.

Soffórt

abszolút megbízható

3441

keres a
Mentőtársulat

Hírek

Részezes ország

Az Izvesztija című orosz lap számokat közöl arról, mennyi szesz fogy Oroszországban. 1923-24-ben 96.000 hektoliter alkoholt fogyasztottak a muszkák, az utána következő évben a fogyasztás 480.000 hektoliterre emelkedett, az utána következő évben pedig túlhaladta a hárommillió hektoliter. Ebben az esztendőben, tekintve, hogy a kimutatás még csak az első öt hónapra szól, arra lehet számítani, hogy Oroszország szeszfogyasztása a négy millió hektoliter is túlhaladja. Megjegyzendő azonban, hogy ezekbe a titáni számokba nincsen beleértve az a szesz, melyet kisütőkön főznek a parasztek. 1927-ben Oroszország lakossága itatra 1200 millió rubelt költött.

Az újság ezenkívül beszámol egy körkérdés eredményéről, melyet a különböző iskolákban tettek fel a növendékeknek. 3420 diákot kérdeztek ki, hogy iszik-e szeszt. Nyolctól tizenhat esztendő gyermekek felelték a körkérdésre. Ime, az eredmény:

JAROFF

A gyermekek 15 százaléka s a lányok 14 százaléka állandóan iszik. A fiúk 14 százaléka nem árt az ital, sohasem rug be, a fiúk 34 százaléka csak pálinkát iszik, 66 százaléka bort, sört vegyesen. A lányok 8 százaléka pálinkázik, a 99 százaléka sör és bort iszik. A fiúk 11 százaléka teljesen tartózkodik mindenféle szesztől. Arra a kérdésre, vajjon hol isznak, a kérdeztettek 40 százaléka azt felelte, hogy a barátjaikkal, a 60 százaléka pedig azt, hogy otthon, szülei jóváhagyásával.

— Metzger Márton névnapja. Metzger Márton dr. főesperes, józsefvárosi római katolikus plébános vasárnap ünnepelte meg névnapját. Ebből az alkalomból paptársai, tisztelői és barátai tömegesen keresték föl jókívánságaikkal. A hitközség egyháztanácsa Stachler Ádám ügyvezető elnök vezetésével küldöttsegíleg kereste föl és szeretettelről és ragaszkodásáról biztosította a népszerű plébánost.

— A lakók statisztikája. A háztulajdonosok egyesülete közli: A bérlők által benyújtott statisztikai lapok adatai a háztulajdonosok által a rendőrségen ellenőrizhetők és amennyiben valótlan adatokat tartalmaznak, a feljelentést megtehetik. Közlebbit az egyleti irodában (L. Piața Unirei 8.)

* Ha Temesvárra jön, kérje mindent az ingyenes tájékoztatót (Conducatorul prin Timisoara).

Feltűnő olcsón

a különlegességi ruhaáruházban vásárol

Fuchs Sándor

Józsefváros, Scudier-tér 6

Fekete télikabát . . . 150 lei

" " " allérral 150 lei

Bőr kabát szorombé-
léssel . . . 2000—3000 lei

Bundakabát . . . 1600—2400 lei

Átmeneti kabát . . . 1475—2000 lei

Rövid kabát . . . 650 lei

Fregolli . . . 1650 lei

Sportruhák, gyermekruhák b5
választékban. Szövetlerakat.

Saját szabóműhely,

Minden eszközzel harcol a horvát nép, hogy végcélját az e őszakkal szemben is elérje

Zágráb, november 12.

A horvát parasztpárt nagy népgyűlést tartott, amelyen a párt minden vezető embere megjelent és beszédet mondott. Legelősebben Pernár képviselő beszélt, aki bírálta a mostani jugoszláv uralmat és többek között a következőket mondta:

— A szkupstinában történt gyilkossághoz jelenleg semmi megjegyzést nem fűzünk, mert olyan időben élünk, amikor az igazmondás tilos. Az emberiséget a legutóbbi időben erő minden rossz a Balkán ama társadalmától ered, amelybe minket kényszerítettek. Helyzetünk rosszabb, mint a minő a régi monarchiában volt, mert a szabadság nem a keletről jön, ahol sohasem volt. Az előjárók hatalombitorlók és a csendőrök haramiák. A szkupstinai gyilkosság óta Szerbia a nyugat rokonszenvét elvesztette. Mi horvátok sohasem megyünk el Belgrádba. Áldozatainkért elégtételt követelünk. A

minimális elégtétel: a legfüggetlenebb Horvátország. A mai rezsimtől azonban nem fogadunk el elégtételt. Horvátország jogosult, hogy végcéljáért minden eszközzel harcoljon és pedig előbb legálisan és ha ez eredménytelen marad, akkor a nemzetközi elv szerint, a katonák és az adó megtagadásával.

A gyűlés résztvevői egyetemes eljenzéssel fogadták Pernár szavait és olyan értelmű határozatot hoztak, hogy a mai kormány ellen a végeletekig küzdenek.

A Times belgrádi jelentése szerint Korosec jugoszláv miniszterelnök a horvát parasztpárt vezérével szemben döntő lépésre határozta el magát. Beszédek és cikkeik miatt lázításért eljárást indít ellenük. Macesek és Pribiesevics ellen már meg is indult az eljárás. Korosec eljárása azonban az ellenkezőjét fogja elérni, mint amit tőle Belgrádban várnak.

— Ügyvédi körökből. Dr. Vörösi István ügyvédi irodáját a Löffler B házban Bul. Reg. Ferdinand 4. szám alatt megnyitotta. Telefon 18-59.

Donkozák kórus

— Kisiklott a módosi személyvonat. Nagybeckerekről jelentik Szárossa állomás bejáratánál a Módosról Becekerekre igyekvő személyvonat kisiklott. Az állomás előtt a vonat lassította járását és így történt, hogy a kisiklás kisebb méretű volt. Csak a mozdony és az utána következő podgyászkoesi ugrott ki a sínekből. A személyvonat utasai leestek üléseikről, azonban az ijedségen kívül nagyobb bajuk nem történt. Becekerekéről segélymozdony indult Szárossára és nagy késéssel behozta a személyvonatot a becekerei állomásra. A kisiklás okát vizsgálat fogja kideríteni.

— Halálozások. Özvegy Singer Jakabné nyolcvankét éves korában Kinizsi-utca 7. szám alatti lakásán tüzfuszban meghalt. A matrónát, aki jó szívről közismert volt, Bécsben élő egyetlen fia, továbbá kiterjedt rokonság gyászolja. Nagy részvét mellett helyezték örök nyugalomra. — Selegian Tódor pézszaki görög keleti lelkész ötvenhat éves korában meghalt. Az elhunytban Selegian György dr. temesvári központi orvosi atyját siratja. Pézszakon a község lakosságának óriási részvéte mellett temették el az elhunyt lelkészét. — Ballon Sándor dettai kereskedő felesége születését Dieks Laura, hatvankilenc éves korában meghalt. Az elhunytat férjén kívül három lánya és fia gyászolja. Nagy részvét mellett temették.

* Gál Anna ritmikus tornaiskolója november hó elsején megnyit. Beiratkozások egész napon át. III. Str. Romulus. (Hattyu-u.) 9. szám alatt.

— Nemes fémek kiolvasztása. Budapestről jelentik: Az állami pénzügyminiszter igazgatósága a pénzügyminiszter hozzájárulásával a pénzügyminiszter mellett nemesfémkohászatot állít föl. Ebben magánosok részére is vállalkozást kiolvasztásra nemes fémeket.

November 21

— Családi-est. A Temesvári Dalkör — miként megirtuk — elhatározta, hogy a téli évad során családi estélyeket rendez. Az első ilyen estély szombat este volt és a terv életrevalóságát bizonyította az, hogy a közönség zűfolásig töltötte meg a Scholier-féle termet. A Temesvári Dalkör Braun Dezső karnagy vezetésével három tőkéletesen produkált férfikkal szerepelt, amelyek mindegyike nagy tetőzést aratott. Ugyancsak taps jutalmazta Szeneitra József humoros énekszámait, Scheusán Döme csellósólóját és Maurer Antal népdalait.

Műsoros délután. A Mercedes katolikus leányklub vasárnap, november 18-án, délután négy órakor az erzsébetvárosi Novotny-féle teremben műsoros délutánt rendez. Előadásra kerül egy magyar és egy német egyfelvonásos vígjáték, azonkívül lesznek szavaltatok és zeneszámok. A műsoron szerepelnek Berger Lóci, Fink Mariska, Dironka Anni; Dóld Irén; Fink Elli, Denhof Ernő, Degrel István, Hunyadi Imre, Péter János, Bayer Rezső, Tolnay Béla, Heutschi László és Reinholz László. A műsort zeneegyveleg fejezi be, amelyet Grossmann József karnagy tizenhat tagú zenekara ad elő. A jótékony célú műsoros délután helyeirei negyven, harminc és husz leiesek.

— Eljegyzés. Erdős Dezső okleveles gépészmérnök eljegyezte dr. Braun Jakab orvos Margit leányát (Minden külön értesítés helyett).

— Nagy István álhatalos tagad. Budapestről jelentik: Patay István, a Nagy István törvénytörési bírő ellen folyó tárgyalás elnökét, a nyugdíjba vonult Kemény Gyula dr. helyébe kinevezték a budapesti törvénytörési másodelnökévé. A per tegnapi tárgyalásán Gázd Györgyöt hallgatták ki, akiről a vádirat megállapítja, hogy Nagy István szakértői díjaként egy milliárd koronánál többet utalt ki neki. Gazda tagadja, hogy Nagy István jogtalan pénzeket utalt volna ki neki.

* A Déli Hírlap Budapestben állandóan olvasható a Park-szálloda kávéházában, VIII. Baross-tér 10.

— Szíven szurta tizenkét éves fiát. Késmárkról jelentik: Kraus János felsőruzbachi szabómester megrögzött alkoholistá már évek óta. Majdnem naponta részegen jött haza és olyankor ütötte-verte az egész családját. Szombaton este is mámoros állapotban került haza és botjával többször rácsapott ágyban fekvő feleségének fejére. Az asszony jajgatására felébredt a házaspár tizenkét esztendő fia és anyja segítségére sietett. A részeg apát ez annyira felbőszítette, hogy az asztalfiókból kirántotta a kenyérvágó kést és azt markolatig a fiu mellébe döfte. A szúrás a szívbe hatolt és a szerencsétlen fiu jajszó nélkül holtan rogyott össze. A gyermekgyilkos apát a csendőrség letartóztatta.

Jegyek Bánátnál

— Akinek minden mindegy. Pozsonyból jelentik: Holoubek József huszonegy éves cseh katona néhány hónap előtt agyonlőtt egy pénzügyvőrt és elrabolt tőle nyolcszáz koronát. A hadbírósg most kötél általi halálra ítélte. Holoubek az ítéletet közönyösen fogadta és kijelentette, hogy neki minden mindegy.

Ha szép akar lenni,

használgon KULKA-féle liliom-tejkrémet, liliom-tejszappant, liliompu-
dert, 3 színben. Kapható kizárólag KULKA Emil városi
gyógyszertárában, a „Fekete Sas-
hoz”, I. Szentgyörgy-tér.

NEM KELL TÖBBÉ BLOKKI

Az új

NÉPÁRUHÁZBAN

BLOKK
nélküli
vásárolhat

A jobb árú közül is a legjobbat kapja női- és férfiszövetekben és minden e szakmába vágó árukban, olcsóbban, mint blokkal!

1 ÁLL!

A jó árú olcsó, a rossz árú drága, akármilyen olcsón vásárolta is.

BARTH ADÁM

Temesvár-Belváros, Hunyadi-u. 10
és Temesvár-Erzsébetv. Emmaus-u. 5

ALAP. 1907

TEL. 2-33

Kereskedők, iparosok figyelmébe!

Ha Kolozsvár lakosairól, ügyvéd-, orvos-, mérnök-, közjegyző-, konzulátus-, bank-, biztosító-, gyár-, részvénytársaság-, kereskedő- és iparostársadalmáról betűrendes, pontos kimutatást akar, még ma rendelje meg Mihnea Pál rendőrőrnök 700 oldalas Cim- és lakjegyzékét!!!

Rendelőjegy.

Kérjük címünkre a Cim- és Lakjegyzéket megküldeni. Előfizetve: 300 Lei. Utánvétellel: 500 Lei.

A rendelő:

Pontos címe:

Vágja le a rendelő-jegyet és egy lapon küldje be a * jelezett címmel.

Mihnea Pál
CLUJ
St. Berthelot 21/a

A hetfejű sárkány

Irta: Palásthy Marcell

BEND VAN A MAGYARORSZÁGI EGYETEMEKEN. Budapestről jelentik: A budapesti műegyetemen és a közgazdasági egyetemen, valamint a febreceeni egyetemen tegnap megkezdődtek az előadások. Ezzel most már valamennyi magyarországi egyetemen folynak megint az előadások. A diákság körében csend van.

— **Virágkiállítás Temesvárott.** Az országos kertészegyesület temesvári csoportja kitűnően sikerült chrisanthemum és gyümölcsfakiállítást rendezett a volt erdélyi kaszárnyában. Szébbnél-szebb chrisanthemum és öszi rózsza pompázott a közönség előtt. A kiállítás rendezése körül Demeterovici Mihály, a városi kertészet igazgatója, szerzett érdemeket. A kiállítók közül a nagy aranyérmes a romániai kertészegylet díjával Agátsy János, Nesztler János temesvári és Prochaszky József zombolyai kertészek kapták. Nagy aranyérmes kaptak még Bauer György, Janszky Béla, Taitsch János temesvári és Kraus Imre ploestii kertész. Ezüstérem díjazásban részesültek Budin Károly Nagyösz, Scharrff Gyula Aurélháza és Marschall János Temesvár. Versenyen kívül állított ki a városi kertészet és Mühle Árpád kertésze.

Akik könnyen meghűnnek, gyógyulást találnak, ha a jóízű

SIROMALI

gyógyászoripöt szedik. Egy üveg ára 100 — lei és minden gyógytárban kapható. Oktatófüzetet ingyen küld „Gea“-Kraier Laboratorium, Timisoara, 20 sz.

— **Kommunista agitációt lepleztek le.** Budapestről jelentik: Az Üdv Hadserege Budapesten tavaly új reménység néven férfifelhajtó létesítést, amelyben több mint háromszáz laka. A rendőrség bizalmas uton arról értesült, hogy az ottthon lakói között számos kommunista is van, akik a többiek között agitációt és bujtoratást fejtenek ki. Az éjjel a férfifelhajtóban nagy razziaát rendeztek, amelynek eredményeképpen többeket előállítottak.

* **Ki nem ismeri Kocsonyai konyháját és borát?** Aki nem ismeri, az jöjjön el és kóstolja meg a volt Mathé vendéglőben. Naponta friss temesvári söresapálás.

* **Minden eddigi szenzációt feljúlmutul a Royal-kávéház november havi műsora.** A legkitűnőbb attrakciók bel- és külföldről. Mind egytől-egyig sláger! Ambrozo-csoport öt személy és két dresszírozott majom (melais akrobatika) és tánc. Ruth Johnson. A bukaresti „Chat noir” primaballerinája. John és Pola, a budapesti „Moulin Rouge” közkedvelt akrobatikus táncduettje, itt még nem látott új tánc-kreációkkal. Lory Lorianka, a bécsi „Tabarin” groteszk táncművésznője. Rya Rosi, kiváló primaballerina és Rya Förster, a temesvári közönség kedvence, prolongálva. Duett, Marcelines kiváló női táncduett. Műsor kezdete pont fél 11 órakor. Teljesen különálló műsor a bárban, esti pont 12 órai kezdettel. Asztalok előre rezerválndók.

Tisztikaszinó Nov. 17

TELMÁNYI

hegedűművész hangversenye.
Kísér prof. Leo Freund.

Jegyek 180-60 lei a színháznál.

Apika be sem ment a szobába, mert már nagyon későre járt, amikor a kormányfőtanácsosék gyerek-zuriján végzett és Eliznek nagyon könnyű az álma.

A kisfiát szerette volna ugyan megcsókolni, de félt, hogy Eliz felébred és Eliz az utóbbi időkben nagyon ideges lett, főként, amióta nem tudta neki kéz alatt megvenni azt az opposum-galléri...

Hogy ne csapjon zajt, a cipőjét is lehuzta és óvatosan settenkedett a konyhában. Gyufát keresett, hogy a résön megmelegítse a majoránás krumplifőzeléket — de nem talált gyufát. Megkóstolta a csirizze fagyott ételt. Nem, ezt még ő sem bírta megenni.

Ugy, ahogy volt: szalonkabinban odaült a konyhaasztal mellé. Papirost tett maga elé.

Elhatározta, hogy nem eszik, dolgozni fog.

Holnap pedig előleget kér a dobozgyárban, ahol könyvel és bemegegy a Brandstaetterhez, hogy rendeljen végre versikéket az elszakíthatatlan képeskönyvekbe, aminőket ki szokott adni.

Versike?

Hátha írna egyet és elszavalná Eliznek, hogy megkacagtassa.

Badarság! Azt mondaná megint, mint anyiszor, hogy tehetségtelen, vén hülye vagyok és hogy ne meséket lopjak, hanem valami komolyabb dolgot. De nem tudok wrysem lopni, hát dolgozni, dolgozni, dolgozni...

Folytatni kezdte a vasárnapi készülő mesét, ahol félbehagyta:

... Én vagyok a nagyerejű Bikkmakkfalvi Mátyás huszár és a kárbunkulásért jöttem, amit a hetvenhetedik szobában a hetvenhetedik sifonér hetvenhetedik fiókjában őrzöl. Add elő, vagy menten levágom mind a hét fejedet...

Apika kezében megállt a töltőtoll. — És most megint az jöjjön, hogy a rabságban tartott királyleány biztassa a nagyerejű huszárt: ölné meg a hetfejű sárkányt? Hiszen ez már csakugyan a gyerekek könyvének nő ki.

És ekkor olyan ötlete támadt, aminőt csak az igazi ihlet percei, vagy a nagyon súlyos anyagi helyzet szokott sugallani.

— Miért ne lehetne ez a sárkány — asszony?

Már folytatta is a mesét:

— **Anita Berber meghalt.** Berlinből jelentik: Anita Berber, a hírhedt meztelen táncosnő, egyik berlini kórházban tüdőbaj következtében meghalt. Anita Berber mindössze huszonkilenc éves volt. Tizenhat éves korában kezdett szerepelni és európaszerte rengeteg botrányoknak volt a hősnője. Az utóbbi években a kokain, az alkohol és a féktelen élvhajzás teljesen aláásta egészségét. A kórház már az utolsó állomás volt, ahonnan most a temetőbe kerül.

— **Agyonnyomta az öreg fa.** Lovrinból jelentik: Tragikus szerencsétlenség történt Lovrinban. Wild Péter lovri gazdálkodó kertjében egyik öreg cseresznyefáját akarta kiásni. A gazda éppen a gyökerek kivágásával volt elfoglalva, amikor a fa rázuhant és agyonnyomta. Wild a helyszínen belehalt sérüléseibe.

... — Pardon, grácia szegény hét fejemnek — felelte a sárkány. — Ne vedd el ifju életemet nagyerejű, daliás Bikkmakkfalvi Mátyás huszár. Hiszen én csak gyöngé nő vagyok.

— Szerencséd, hogy pardon-gráciát kértél. Add elő a kárbunkulust, huzom.

— Nem tehetem — felelte a sárkány. — El vagyok átkozva! Megbambonozott az egyzemű óriás-herceg. (Csak ugy adhatom ki a kárbunkulust, ha hét kalapot veszel mind a hét fejemre és hét opposumboát mind a hét nyakamra.)

»Nagyerejű Bikkmakkfalvi Mátyás huszár igen nagyon elszomorodék:

— Hol vegyek én neked hét kalapot a te hét fejedre és hét opposumboát a te hét nyakadra, te hivságos és gyöngé asszonyi állat?

— Menj a Belvárosba: — felelte a sárkány.

— Igen, igen, menék, hogyne mennék! Csak hogy hat vaspeták a zsoldom egy napra. Azt is hol kapjuk, hol nem kapjuk — felelte nagyerejű Bikkmakkfalvi Mátyás huszár és még jobban elzomorodék...

Apika örömittasan kapta föl most a papirost és berohant vele a hálószobába, már az ebédelőben kezdve az ébresztést:

— Eliz, Elizkém, drága! Egy nagy-szerű mesét írtam. Hallgasd csak! Majd beleírok egy belvárosi szücsőcget és meglesz az opposum-gallér...

A hálószobában halott-csend. Apika felelvarta a villanyt. Az asszony ágya üres. A piros paplanon egy fehér papírlap. Csak ennyi rajta:

Elég volt a nyomoruságból. Elmentem. Eliz.

Apika oly hangosan, oly állatán hűdült föl, hogy a kisfia riadtan ütötte fel a fejét az ágyaeská zöldkockás hálója mögött:

— Te vagy az, api? ... Jé, hogy megijedtem! Azt hittem, a mumus.

— Ne félj, kiesim! Én itt vagyok, kiesim! Én mindig itt maradok, kiesim!

— Akkor mesélj api, mert mamuka elment. De szépet mesélj, api!

Apika pedig odatértelt az ágyaeská mellé s a kis fia összecsókolta két kis meleg kezét rákapcsolva bozontos ősz fejére, valahonnan a fájdalom legmélyéről felsíró hangon kezdte mondani a nagy, a véres, az igazi mesét:

— Volt egyszer egy asszony...

— **Apagyilkos fiu.** Apatinról jelentik: A szomszédos Vukoszavlevici községben Skvári Márk husz éves legény vasvillával megölte negyvenhárom éves apját. Véres tettére az kész-tette, mert apja lassan elkártározta az egész vagyont. A gyilkos fiu az istálló előtt támadt apjára, aki éppen koresmába indult, ahol a nap legnagyobb részét szokta tölteni. A tett után a fiu visszament a házba, megmosakodott, felvette ünneplő ruháját és a csendőrségre ment, ahol bejelentette, hogy meggyilkolta apját. Erre letartóztaták.

* Szobakályhák öntött vasból, valamint tartósan égő kályhák feketében és az összes emailleszineken, kályhaellenzők és kályhavasgarnitúrák le szállított áron kaphatók. Scherter Ottó vaskereskedésében, Timisoara, Belváros.

— **Mesznicsek István meghalt.** Egy sokat hánytatott élet ért szomorú véget a kórházban: Mesznicsek István hosszas betegség után tüdővészben meghalt. Halálát özvegye, két fia és leánya gyászolja. Temetése ma délután megy végbe a belvárosi temető halottasházából. Valamikor szép napokat látott ember volt, aki betegsége és szerencsétlen üzleti spekulációi miatt tönkrement. Családjá a legnagyobb szegénységben maradt vissza.

— **Apját védte és sógorát megölte.** Pozsonyból jelentik: Svec Péter nagytapolcsányi gazda évek óta rossz viszonyban élt a vejével, Martisek Antallal. Két nap előtt ismét összevesztek és dulakodni kezdtek. A veszekedés zajára berontott a szobába Svec Péter legidősebb fia és amikor látta, hogy apját bántalmazzák, egy nehéz lögyfahusánggal nekitámadt Martiseknek, akit annyira agyba-főbevert, hogy az a helyszínen meghalt. Koponyáját valóságban szétrombolta.

Nők

hallgatják a női előadót

Temesvár, nov. 13.

Taufmann Dorasil Stefi asszony előadást tartott a Tiszti Kaszinóban. Kizárólag hölgyeknek beszélt a nőket érdeklő kérdésekről. Előadásaim célja — mondotta — felvilágosítani a nőket, férjes asszonyokat és leányokat egyformán. Gyakorlatilag hasznosítható dolgok képezik előadásaim tárgyát. Tanító voltam azelőtt és egy alkalommal egy jótékony délutáni léptem fel. Most néhány hétig Erdélyben maradok, mert szerződéseim már Bécsbe és Ausztriába hívnak.

Taufmann Dorasil esütörtökön, november tizenötödiken délután hat órakor a Lloyd termében Szerelem és házasság címen újból előadást tart. Ennek az előadásnak keretében a mai kor egyik legnagyobb problémájáról, a házasságról beszél. Jegyek már váltak, hatók a városi színház pénztáránál. Az előadáson szintén kizárólag csak nők jelenhetnek meg.

Karácsonyi
JÁTÉKÁRUK
óriási választékban. Engros és detail. Sternfeld A. utóda
SCHWARTZ GYULA
I., Mercy-utca 2.

Bösendorfer
és más elsőrendű bécsi gyártmányu
zongorák
a legutányosabban kedvező részletfizetési feltételek mellett kaphatók.
TIMIȘOARA
Piata Traian 4. (3273)

Temesváriak találkozóhelye
BUDAPEST legelsőrendű, modern családi szállója az
ISTVÁN KIRÁLY SZÁLLODA
IV, Podmaniczky-u. 8. sz.
Méréselt árak, modern berendezés, központi fűtés, melegvízszolgáltatás, lift.
A Nyugati pályaudvar mellett.
Elsőrendű konyha.

Színház

Vigjáték

és operett bemutató
a színházban

Szerdán, e hó 14-én fog a társulat drámai együttese bemutatkozni, az egész világon óriási sikert aratott darabban, Annie Nicholson nagyszerű vigjátékában: Ábris rózsájában. Talán alig van művelt ember a világon, aki nem hallott, vagy nem olvasott volna erről a pompás darabról, mely szerzőjét Annie Nicholson angol írónőt egy csapásra a világmárkák közé emelte. Olyan szerencsés kézzel a legnagyobb francia vigjátékírók sem nyúltak témához, mint Annie Nicholson, akinek fenti darabjának Newyorkban elért 1500 előadása bizonyítja azt, hogy az Ábris rózsája felülmúlja hatás szempontjából az utóbbi évek összes színpadi termékeit. Népszerűségére jellemző, hogy a legnagyobb filmársaságok versenyzése után az Ábris rózsája filmesítési jogát egy millió dollárért vette meg egy előkelő filmgyár. Az Ábris rózsája a legkitűnőbb szereposztásban, fényes kiállításal fog színre kerülni. A főbb szerepekben K. Szücs Irén, Lőrinczy Gizzi, Kovács Imre, Fraňa, Darvas, Felhő; Csóka és Szabados lépnek fel.

A legnagyobb ambícióval készül a színház Schreiber Alajos, a társulat karmesterének operettjére, a Csókhercegnőre. A Csókhercegnő fültemászó zenéjű, rendkívül ötletes szövegű operett, amely a kolozsvári magyar színházban a tavalyi színi évadban a legfrappánsabb sikerrel került színre és amelynek értékes zenéjéről az összes erdélyi lapok a legnagyobb elismerés hangján emlékeztek meg. A Csókhercegnő bemutatóját, mely a hét végén lesz, a legnagyobb érdeklődés előzi meg.

Műsor:

Kedden este félkilenc órakor: Régi nyár.

Szerda este félkilenc órakor: Ábris rózsája. (Vigjáték újdonság először.)

Csütörtök este félkilenc órakor: Ábris rózsája. (Vigjáték újdonság, másodikszor.)

Irodalom

Az Arany János Társaság első ünnepi felolvasó ülése. Az Arany János Társaság az előbbi két év szokásához híven november 25-én, vasárnap délután 5 órakor a piaristák disztermében tartja idei első ünnepi felolvasó ülését, amely Schubert emlékének fog hódolni. A gazdag hét számból álló műsor első irodalmi száma gyanánt Járosy Dezső, pápai titkos kamarás, az Arany János Társaság elnöke Schubert-mementó címen tart elnöki megnyitót. A számozott ülőhelyekre jegyeket nem adnak ki, ellenben a megszámozott műsor megjelöli azt az ülést, melyre a jegyet váltották. Műsor csütörtöktől kezdve a Bánát hírlapirodában kapható.

„Olla“ bebizonyíthatólag a vezető világka.
Minőségileg feltétlen megbízható és utánozhatatlan. Ügyeljen az „Olla“ névre. 2752

Törvényszék

A gyárvárosi postapostás a tábla előtt

Temesvár, nov. 13.

A gyárvárosi postahivataltól, mint ismeretes, a józsefvárosi postáig terjedő útvonalon 1927 március huszonegyedikén titokzatos körülmények között eltűnt egy háromszázhatvan ezer lelt tartalmazó csomag. Rugescu Helena postatisztviselő férje Rugescu János gyárvárosi postafőnök távollétében becsomagolta a gyárvárosi postánál levő pénzfelesleget és azt postautóval a józsefvárosi állomásra szállította. A józsefvárosi állomás azután következő napon a központi postára küldötte a csomagot. Amikor felbontották, meglepetve állapították meg, hogy pénz helyett március húszadiki jelzésű bécsi lapok vannak abban. Az első gyanu Rugescu Helena ellen irányult, aki ellen vádat emeltek és néhány héttel letartóztatásban is volt. Rugescu Helena ártatlanságát hangzattatta és hivatkozott arra, hogy a pénz becsomagolásánál a gyárvárosi posta-

hivatal Grohmal Károly nevű tisztviselője segédkezett. A temesvári törvényszék ez év június huszonegyedikén tárgyalta az ügyet és bizonyítékok hiányában Rugescu Helenát felmentette. Az ügyész a felmentő ítélet ellen felebbezést jelentett be. Rugescu-né szivbajos férje az egész ügyet anynyira szívére vette, hogy a felmentő ítéletet követő éjjel meghalt. Az ügyészi felebbezés folytán tegnap tárgyalta az ügyet a temesvári ítélőtábla. Jónescu táblai főügyész helyettes kijelentette, hogy a tettes csakis Rugescu Helena lehet, aki előre elkészítette a lopást olyképpen, hogy kettős csomagot készített. Amikor a szolgáló jött azt a csomagot adta át, amelyben a német nyelvű lapok voltak, hogy a gyanút a posta szolgálatában álló másik tisztviselőre hárítsa. Bottez Demeter védőbeszédében kifejtette, hogy a vád csak feltételeken alapszik. A tábla úgy döntött, hogy az ítéletet a jövő héten hirdeti ki.

Sport

Botrányos jelenetek

a vasárnapi mérkőzések során

A vasárnap lejátszott bajnoki mérkőzések során a TMTE kivételével a többi csapat erős küzdelmet vívott a bajnoki pontokért. A TMTE 5:1 (0:0) eredményt ért el a Rapid ellen. Az első félidőben a Rapid komoly ellenfele volt a munkásoknak, a második félidőben azonban teljesen visszaesett és a TMTE könnyen győzött.

Politechnika—Fratelia 1:1 (1:0). Papirforma szerinti eredmény volt. A bíró három játékost kiállított a Frateliából. A műgyetemi csapat nagy lelkesedéssel küzdött és ennek köszönheti, hogy egy bajnoki pontot megmentett. A harmadik bajnoki mérkőzés Resicán zajlott le, ahol az U. D. R.—Zs. S. E. küzdött 2:1 (2:0) eredményre. A zombolyai csapat a honi pályán játszó resicaiaknak veszélyes ellenfél volt. A resicaiak biztosra vették a győzelmet, mert hét tartalékkal állottak ki.

TAC—Banatul 3:2 (2:1). A két listavezető csapat barátságos mérkőzést játszott, amely azonban nem volt mentes a durvaságoktól és botrányoktól. A TAC beigazolta, hogy multkori veresége nem volt reális. A TAC csapat-sora nagyszerűen játszott, a Banatul védelme is kitett magáért, de a sorozatos támadásokat nem tudta parirozni. A mérkőzés után a közönség egy része a TAC intőzőjét és játékosait bántalmazta.

A Kinizsi—Kadima mérkőzés elmaradt, tekintettel arra, hogy Kinizsit tartózásai miatt a központi futballszakosztály egyelőre felfüggesztette. A második osztályban az Unió 4:2 (2:1) arányban győzte le a Tricolorot.

Bécsben rendkívül nagy érdeklődés mellett zajlott le a Középeurópai Kupa döntő mérkőzése a Rapid és Ferencváros csapatai között. A mérkőzést 5:3 (3:2) arányban a Rapid nyerte,

azonban a Ferencvárosnak jobb gólaránya volt és így mégis a magyar csapat nyerte el a középeurópai kupát. A mérkőzés helyenkint igen durva volt.

Budapestben a következő eredmények voltak: Ujpest—W. S. C. 6:2 (3:1), Bástya—Kispest 2:1 (0:1), Nemzeti—Somogy 0:0, Hungária—Vasas S. 0 (3:0) Sabaria—Budai 3:0. Rómában mérkőzött Olaszország és Ausztria válogatott csapata 2:2 arányban.

A vízikorcsolya bemutatása Nagy közönség jelenlétében vasárnap délelőtt tizenegy órakor mutatta be Temesvárott a strandon Knézy Vály találmányát, a vízi korcsolyát. Előzetesen Kisslingen István százados román nyelven ismertette a találmány jelentőségét és célját. Knézy ezredes magyarul, a fiatal feltaláló pedig németül beszélt találmányáról. Utána Kisslingen százados majd fia, Neuhübel Kisslingen Pál elsősorpariskolai növendék végzett rajta különböző mutatványokat. Erre a közönség soraiból két diák Pap és Otyen jelentkeztek és anélkül, hogy a találmányt ismerték volna, a vizen mentek vele. Ez is bizonyítja, hogy milyen könnyen kezelhető a vízi korcsolya. Megérjük, hogy a legközelebbi időben már egész társaságok fognak végigsiklani a Begán vízikorcsolyával.

Rádió

Kedd. (November 13.) Budapest. 12 óra 20: Zenekari hangverseny. 5 óra 10: Szórakoztató zene. 8 óra 30: Énekhangverseny. 9 óra 10: Zongorahangverseny. 10 óra 30: Cigányzene. Bécs. 11 óra: Zene. 4 óra: Szórakoztató zene. 8 óra: Énekhangverseny. 8 óra 30: Zenekari hangverseny. Breslau. 4 óra: Gyermekdélután. 4 óra 30: Szórakoztató zene. 8 óra 30: Esti hangverseny. Frankfurt. 4 óra 35: Szórakoztató zene. 8 óra: Schubert-emlékhangverseny közvetítése. Kattowitz. 4 óra: Zene. 6 óra: Délutáni hangverseny. 8 óra 30: A prágai nemzetközi hangverseny közvetítése. Prága. 4 óra 30: Zene. 8 óra: Zongorahangverseny. 8 óra 30: Nemzetközi hangverseny. Stuttgart. 4 óra 15: Szórakoztató zene. 8 óra: Schubert-emlékhangverseny átvittele a fogadalmi templomból.

Szerda. (November 14.) Budapest. 12 óra 20: Cigányzene. 4 óra: Zenekari gyermekdélután. 5 óra 10: Szimfonikus zenekari hangverseny. Horvátovics Berta operaénekesnő közreműködésével. 8 óra 45: Dán est. 10 óra 20: Cigányzene. Bécs. 11 óra: Zene. 4 óra: Dán zene. 7 óra: A munkáskamara hangversenye. Berlin. 5 óra: Szórakoztató zene. 8 óra 45: Dán zene. Breslau. 4 óra 30: Operettzene. 8 óra 15: Dán est. Brünn. 7 óra: Kamarazene. 8 óra: Dán est. Frankfurt. 4 óra 35: Délutáni hangverseny. 8 óra 10: Dán est. Hamburg. 4 óra 30: Zenekari hangverseny. 6 óra: Táncczene. 8 óra: Dán est. Kattowitz. 8 óra 30: Kamarazene. 10 óra 30: Táncczene. Leipzig. 3 óra: Schubert-ünnep. 4 óra 30: Szórakoztató zene. 10 óra 15: Táncczene. Prága. 12 óra 30: Déli hangverseny. 7 óra: Zenekari hangverseny. 8 óra: Dán est. Stuttgart. 4 óra 35: Operettzene. 8 óra 15: Dán est. Toulouse. 12 óra 45: Liszt hangverseny. 8 óra 30: Harmonika hangverseny. 10 óra: Katonazene.

TUNGSRAM

BÁRIUMCSÖVEK

AZ ÉNEK LEGFINOMABB
ÁRNYALATAIT IS TÖKÉ //
LETESÉN KÖZVETITIK.

Az új sorozat:

R406	G405	G407
G409	L414	P410
P414	P415	

Kérjen
szaküzletből
ismertetőt!

Apróhirdetések

Előfizetőink abban a kedvezményben részesülnek, hogy az utolsó előfizetési nyugta felmutatása ellenében a vonkint egyszer díjmentesen közölhetnek egy tíz szög terjedő apróhirdetést.

Egy szó ára három lei, vastag betűvel öt lei. Legkisebb apróhirdetés harminc lei, álláskeresőknek tíz szög husz lei.

Házasság

Intelligens özvegyasszony, kinek szépen berendezett lakása és trafiküzlete van, házasság céljából megismerkedne középkorú komoly uriemberrel. Szíves választ „Jó férj” jelígre a kiadóba kérek. (3440)

Alkalmazás

15-14 éves munkáslányok könnyű munkára felvételek. Stark, Erzsébetváros, Hattyu-u. 26. (3445)

Textilszakmában jártas ügynököt keresek azonnali belépésre. Cim a kiadóban. (3416)

Allást keres

Tisztviselő felesége otthonra bármilyen kézimunkát elvállal. Cim a kiadóban. (3442)

Perfekt gazdasszony, esetleg anyahelyettes, azonnalra állást keres pusztára vagy falura is megy. Cim a kiadóban. (3437)

Adás-vétel

Dió- és tölgyfaebédülő olcsón Siebold butorgyárban, Timisoara II. Távirdu u. 21. Telefon 6 99. (2423)

Makulaturapapírnak eladó 5 láda üzleti levelezés és könyvek 1500-2000 kg súlyban. Bővebb felvilágosítással szolgál Dr. Bánfalvy Zsigmond esődtömeggondnok, Timisoara, Str. Brediceanu 2.

Eladó házhe y 100 m², bekerítve, 8000 téglával, gyümölcsfákkal. Érdeklődni: Gyárváros, Arok utca 47.

Eladó különféle antik butor. Alkalmi vétel. III., Holló-u. 10, az udvarban. (3443)

Alig használt női bunda nagyon olcsón eladó. Kossuth-tér 4. (3434)

Nem messze a villamostól egy családi ház eladó. Kisoda, VI. u. 39 sz. (3426)

Eladó új családi ház kétszobás lakással, kedvező fizetési feltételekkel. Rónác, Kiss Ernő u. 4. (3423)

DUBIED

a legjobb kötőgép kázi és ipari célokra.
Képviseelő

KATZKY

Timisoara I., Str. Merczy 10.

Kedvező fizetési feltételek. Javítások jótállás mellett, az ország legmodernebb javítóműhelye (3100)

Kifogástalan állapotban levő férfi téli- és átmenetiekabát jutányosan eladó. Erdő-u. 12, II. em. (3816)

Jó állapotban levő női télikabát és téli nőiruhák eladók. Cim a kiadóban. (3817)

Lakás

Különbejáratu, tiszta, világos butorozott szoba kiadó. Hunyadi-ut 32. sz. I. em. 9. (3432)

Különbejáratu tiszta butorozott szobát Erzsébetvárosban keresek. Cimeket „Erzsébetváros” jelígre a kiadóba kérek. (3400)

Gyilkosság a kastélyban

Bűnügyi regény

A nyomozási adatok alapján írta: Gáber Emil

(Folytatás).

41

Még csak nem is köszönt. Ugy viselkedett, akár egy automata, amely nem saját akaratából eszelepszik, hanem amelyet gépezet hajt.

Lala annyira megijedt Sárosi viselkedésétől és szavaitól, hogy nem mert utána menni.

Odakint a vadászputyája nagy eszeléssel ugrott Sárosi felé, azonban az a lábával egy megrugta a szerencsétlen állatot, hogy az vinnyogva odalt húzódt tőle.

Azalat odakint a kőd fölszállott ugyan, de szakadatlanul szitáló eső alakjában visszahullott a földre.

Sárosi Lajos a Szabó Lalával való vendéglői jelenet után sokáig bolyongott földetlen fővel a mezőkön. A vadászkalapját ott felelte a vendéglői szobában, ode ezt nem is vette észre. Nem nézte azt, hogy erre vezet az út, hanem árkon-bokron át haladt.

Ugy ment, mint valami holdkóros. Néha-néha összefüggéstelen szavakat mormolt maga elé.

Maga sem tudta, hogy merre megy. Utjának nem volt semmi célja.

Olykor-olykor találkozott a mezőn paraszttal. Merőn rájuk nézett, aztán tovább ment anélkül, hogy üdvözlésükre válaszolt volna. A paraszttok esőváltak a fejüket és tovább menve kérdezték magukban, hogy vajjon a földbirtokos nem bolondult-e meg hirtelen?

Nem nem bolondult meg. Lassankint visszatért gondolkodási képessége is, azonban sehogysem tudta felérni észrel, hogy felesége, akit imádott és barátja, akit szeretettel fogadott a házába, ilyen aljas módon megcsalják.

Hiszen eddig el sem tudta képzelni, hogy a gyalázatosságnak ilyen halmaza lehessen.

Most aztán egyszerre eszébe jutott, nem egyszer megfigyelte, hogy a felesége és a barátja különös tekintetet váltottak egymással. Akkor annak semmi jelenlétét nem tulajdonított, most már azonban tudja, hogy ezek a pillantások mit jelentettek. Most már kezdte érteni azt is, hogy a felesége miért ellenezte Tádé grófnak Laurával való házasságát és hogy miért halasztotta el napról-napra a leánykérést.

Ó, ez rettenetes volt!

Sárosi úgy érezte, mint akinek az élete teljesen tönkre van téve. Egyre másra ismételtette magában:

— Lehetetlen! Lehetetlen!

A mezőről az erdőbe érkezett és órákon keresztül bolyongott ott. Végül holtfáradtan leült egy fatörzsre, amelyet valószínűleg a szél döntött ki nemrég. A szakadó esőben sokáig ült elgondolkodva, majd újból elővette a zsebéből azt a levelet, amely a boldogságát rombadöntötte és újra meg újra elolvasta azt.

Nem, nem lehetett többé kétsége.

A valóság fájoan igaz volt: a felesége és a barátja a legrutabb csalást követték el vele szemben.

Most már mindennek vége volt.

Hát van még az életnek számára valami értéke?

Hiszen a felesége kedvéért dolgozott olyan sokat, a felesége kedvéért halmozta föl a vagyont. Mindene volt ez az asszony. A szerencsése, a boldogsága. És most? Minden öröme, minden boldogsága összeomlott.

Érezte, hogy így nem tud tovább élni.

Igen, meg akart halni.

Hiszen nem kell egyebet tennie, csak éppen a puskát a melléhez támasztani és a ravaszt megnyomni.

Ha majd megtalálják a holttestét, azt fogják hinni, hogy szerencsétlenség érte a vadászaton.

És senki nem is fogja még csak sejtetni sem, hogy ő maga saját akaratából ment a halálba, mert megtudta, hogy a felesége és a barátja megcsalják.

De egyszerre egy gondolat villant meg az agyában. És ez a gondolat egyre inkább elhatalmasodott rajta.

Hát az álnokok még meg se tudják azt hogy csalárdságukat főfedezte?

Hát ezek az álnokok, akik a legnagyobb vétket, a legfelháborítóbb bünt követték el vele szemben, ne bűnhődjenek meg?

— Nem, nem, nem! Ennek nem szabad megtörténnie!

Hangosan kiáltotta ezt bele a zuhogó esőbe és dühösen összeszorította ökleit.

Elgondolta, hogy hiszen az ő halála nekik csak nagy öröm lenne, mert nem állana többé utjukban. Végrendelete már régen kézen volt és a felesége is tudta, hogy őt nevezte meg általános örökösének. Az asszony ezzel szabad és gazdag lenne. Tádé pedig, az álnok barát, elpazarolná azt a gazdag ágot, amelyet Sárosi a szülőitől örökölt és saját szorgalmával megsokszorozott.

— Soha, ennek nem szabad megtörténnie! — kiáltotta eszeveszett méreggel.

De hát tudna tovább élni azzal a gyalázattal, amelyet a hűtlen feleség és a hamis barát hozott rá? Nem, élni nem lehet így. Igen, meg akar halni, de előbb bosszút akar állani mindketlen. Borzalmasan akarja őket megbüntetni.

Csakhoggy miképpen?

Siessen haza és lőjje agyon mindkettőt?

Nem! Ilyen becsületes halálra nem szolgált rá gyalázatos viselkedésükkel.

Rettenetes kinokon kell átmenniük és szenvedniük kell úgy, ahogy ő szenved. Képmutatók és hazugok voltak vele szemben és képmutató és hazug lesz velük szemben ő is.

Jaj nekik!

Különféle

Divatos férfiföltönyöket a legjutányosabban készít Bóvíz Tamás, Besenyői telep. I. utca 7. sz. (613)

Kárpitos- és paplanosmunkákat a legolcsóbban készít Szekerka kárpitosmester, II., Rékási-ut 15. (3425)

Felemelkedett. Tagjai a hideg esőben egészen megmerevedtek. Azonkívül még a lelki kín is hozzájárult állapotához, letörtségéhez. Csak nagy bajjal tudott hazavánszorogni.

Késő este volt, amikor végre a kastély kapuja elé érkezett. Nem ment be mindjárt. Megállott és kissé igyekezett magát összeszedni, nehogy észrevegyenek rajta valamit.

(Folyt. köv.)

Szücssegéd

azonnal (3439)

felvétetik

BOTZ KÁROLY

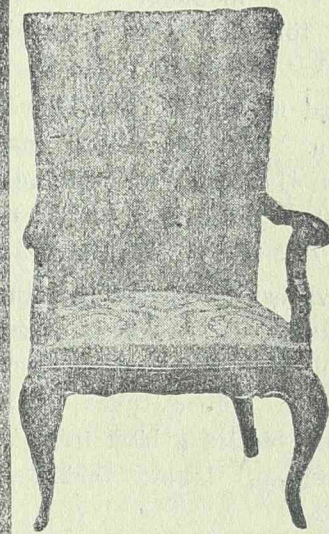
szücs. Gyárv., Andrassy-ut 16

PODRÁCKY FERENC

bőrbutor-kárpitos

TEMESVAR

Gyárváros, Iskola-utca 10

P. F.

Elvállal összes szakmába vágó munkákat függönykészítést és felszerelést.

P. F.

3 3 7 9

Déli Hírlap

80 lei

egy hónapra

Köztisztviselők

és

állami nyugdíjasok

előfizetése

60 lei

egy hónapra

kézbesítéssel

Déli Hirlap

1928 NOVEMBER 14

LEGÚJABB

IV. ÉVF. 265 SZÁM

Kiváncsi turisták tolakodnak az Etna krátere körül, amely még hetekig önti majd a lávát

Róma, november 12.

Az Etna, amely közel két hét óta háborog és önti magából a lávát, amellyel már több falut és kiterjedt virágzó tájakat elborított, igazában csak most kezd működni. Tudósok véleménye szerint Európának a legnagyobb tüzehányója, amely Sziciliának réme, mostani kitérésével meg fogja közelíteni az 1669-ik évi katasztrófát, amikor több várost és számtalan falut temetett el lavájával és kétszáz ezer embert gyilkolt meg. A mai viszonyok mellett, amikor az emberi tudás némiképpen el tudja terelni a láva irányát és így hozzájárul lakott területek megmentéséhez,

az emberi élet sem pusztán olyan tömegesen, mint hajdan, ámde azért a kitérés által okozott anyagi kár máris óriási és fokozása még mindig fenyeget.

Az utolsó huszonnégy órában az Etna kitérése olyan erővel fokozódott, hogy a föld husz kilométer körületben állandóan remeg. Kelet-szicília vasárnap óta teljesen el van vágva a külvilágtól. Ezzel a vidékkel minden lávirati és telefoni összeköttetés megszakadt és a híreket csak az egyes menekülők továbbítják. A Catania és Messina közötti vasutvonal elpusztult. A hőmpolygó láva előntötte több helyen a pályát, az acélhidakból és azok betonpilléreiből semmiféle maradt meg. A közlekedésre most egyedül a messinai hajójáratok szolgálnak.

A veszélyeztetett vidékekről a lakosság nagy rajokban menekül. Számos falunak a kilakoltatását a hatóság rendelettel vitte keresztül.

A menekülőket Cataniába szállítják, ahol a kaszárnyákban helyezik el őket. Hétfőn délelőtt kiürítették Strada községet és minden órában várják, hogy a forró lavafolyam elérje ezt a községet. A hajléktalanná lett és minden vagyonát veszített lakosság iránt egész Olaszországban nagy a szánalom és segélymozgalmak indultak meg az inségesek támogatására.

A kiváncsi turisták naponta csapatostul érkeznek, hogy saját szemükkel lássák a háborgó Etnát. Egyesek olyan közel merészkednek, hogy a hatóságoknak szigorú intézkedéseket kellett tenni a kiváncsi turisták életének biztonsága szempontjából.

A veszélyes helyek közelében katonai őrségeket állítottak fel, amelyek ügyelnek, hogy senki ne menjen túlközel a veszedelmes helyekhez.

Az angol Cook-vállalat külön hajójáratokkal szállítja az érdeklődőket Sziciliába és így ez az angol cég különösen üzletet csinál abból a nagy csapásból,

amely Szicília lakosságát érte. A tudósok véleménye szerint a tüzehányó kitérései még sokáig fognak tartani, mert az Etna eddig a mélységében összegyűlt lávatömegnek még csak egyharmadát adta ki. A laván kívül rengeteg hamu is lövelnek ki az Etna kráterei. Ez a finom hamueső nagy távolságokra száll el és a szél egészen az afrikai partokig viszi.

Az Etna kitérése által okozott eddigi kár egy milliárd lirára rug. A tüzehányó háborgása — mint lapzártakor jelentik — egyre növekszik és folytonosan nagyobb lávatömegeket lövel ki.

Államtitkár lesz a temesvári táblaelnök

Temesvár, nov. 13.

Bukaresti tudósítónk jelentése szerint Marta Sándor dr., a temesvári ítélőtábla főelnökére az új kormányban jelentős szerep vár. Kormánykörök úgy tudják, hogy Marta Sándor dr. a választások lezajlása után igazságügyminiszteri államtitkárnak nevezik ki. Marta Szegeden a magyar uralom idején táblabíró, utóbb az egyesülés után az erdélyi kormányzótanács igazságügyi részortjának ál-

lamtitkára volt, majd a temesvári tábla főelnökévé nevezték ki. Maniu Gyula Marta Sándor dr. személyében látja azt a férfiut, aki az ország igazságügyi reformjait keresztülviszi. A miniszterelnök jól ismeri a temesvári ítélőtábla főelnökét, a kormányzótanács idején az összes rendeleteket Marta, mint igazságügyi államtitkár, fogalmazta meg. A kinevezés elismerése lenne Marta Sándor dr. kiváló jogi tudásának.

Tőzsdei árfolyamok

Zürichben a lei 3'13 Párisban 15'50

Temesvári magánárfolyamok 1928 november 13-án reggel:

(A Kereskedelmi és Gazdasági Bank devizaosztályának árfolyamai.) Minden pénznem mellett három számjegy áll. Ezek közül az első átutalást jelent pénzben, a második áruban a harmadik bankjegyet középkeresetben.

Angol font: 807'00—807¹/₂—807'00—, dollár: 166'00—166'05—165'20
dinár: 2'93 külföldi, 2'90 helyi, 2'90 effect, hollandi forint: 66'60
66'70—66'70, francis frank: 6'55—6'56—6'60, olasz lira: 8'75—8'76—8'70
cseh kor.: 4'93¹/₂—4'94—4'94, német márká: 39'69—39'70—39'70, osztrák
schilling: 23'42—23'43—23'50, magyar pengő: 29'05—29'06—29'20, svájci
frank: 32'03—32'05—32'00.

Terményárak:

Buza 690, ótengeri 880, újtengeri 620, zab 620, korpá 480, napraforgómag 680, árpa 630 lei száz kilógrammonként.

POINCARÉ UJ KORMÁNYA. Párisból jelentik: Poincaré új kormánya tegnap tartotta az első minisztertanácsot. Az új kormány esütörtökön mutatkozik be a parlamentben, amikor Poincaré elmondja programbeszédét.

ÖTVENNYOLC NEMZET IRTA ALÁ. Newyorkból jelentik: Kellog kijelentette, hogy a Kellog-paktumot eddig ötvennyolc nemzet írta alá. Híszik, hogy ez a paktum valamennyi nemzet politikájának alaptételül válik.

MEGAKADÁLYOZOTT TUNTE-TÉS. Laibachból jelentik: Szlovéniai városokban vasárnap népgyűléseket tartottak, amelyek szónokai hangsúlyozták, hogy a karintiai és isztriai szlovéneket jogellenesen csatolták Olaszországhoz. Laibachban az egyetem előtt máglyát raktak, amelyet Karintiából és Isztriából hozott parázssal akartak meggyújtani. A rendőrség a tüntetőket ebben megakadályozta és szétoszlatta őket.

TIZ ÉV HATÁRKÖVENÉL. A fegyverszünet tizedik évfordulóját világszerte megünnepezték. Londonban a hősök emléksobránál tartott ünnepségen az angol király is megjelent. Két perere megállott a forgalom, amely időre dermesztő esend uralkodott. Az ünnepségen a flandriai sereket jelképező pipacsokat árultak, amelyekből huszonkét millió darab kelt el. A nők és gyermekek elesett hozzátartozóik kitüntetését viselték. Dublinban az irek ünnepét köztársasági agitátorok meg akarták zavarni, de szétkergették őket. A hősök emlékét megkoszorúzták. Párisban az ismeretlen katona sírját megkoszorúzták. Megható ünnepségek folytak le Newyorkban, Belgrádban és Brüsszelben is. Az amerikai fegyverszüneti ünnepen Coolidge elnök nagy beszédet mondott Amerika és Európa viszonyáról. Amerika magatartása a türelem, megértés és segítő készség. Európa pénzügyei már annyira megszilárdultak, hogy nem követelhet Amerikától az üzleti elven túlmenő segítséget. A párisi ünnepen a rokkantak tüntettek, nem tisztelegtek a köztársasági elnöknek és a tábornokoknak és csak az ismeretlen katona sírja előtt vették le a kalapjukat.

ZSOMBOLYÁN

korán reggel kapható a

Barbier J. hirlapirodájában

Déli Hirlap

Ugyanott lehet előfizetni